

Tatacara Penyelesaian Kes Gangguan Seksual Di Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS)

BAHAGIAN I

1. Latar belakang dan pemakaian Tatacara

- 1.1 Tatacara ini memperuntukkan garis panduan dan peraturan berkaitan proses penyelesaian kes gangguan seksual di Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS) dan hendaklah dibaca bersama dengan Dasar Menangani Gangguan Seksual Di Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS).
- 1.2 Tatacara ini terpakai kepada semua orang yang mempunyai bentuk hubungan berikut dengan UNIMAS:
- a) Seseorang yang memasuki hubungan pekerjaan dengan UNIMAS secara yang sah dan boleh dikuatkuasakan oleh undang-undang
 - b) Seseorang yang mempunyai hubungan yang sah dengan UNIMAS untuk tujuan pembelajaran, latihan atau perantisan
 - c) Seseorang yang dilantik secara sah untuk memegang jawatan awam atau jawatan berasaskan statut di UNIMAS
 - d) Seseorang yang memasuki kontrak untuk memberi khidmat (*contract for service*) dengan UNIMAS
 - e) Seseorang yang bekerja secara sah dengan orang yang memasuki kontrak untuk memberi khidmat (*contract for service*) dengan UNIMAS
 - f) Seseorang pelawat yang mempunyai urusan yang sah dengan UNIMAS
 - g) Seseorang pelawat yang berada di premis universiti secara sah dan termasuk orang yang menerima khidmat secara sah dari mana-mana pusat tanggungjawab UNIMAS
 - h) Bagi tujuan universiti mengenakan atau membawa tindakan undang-undang terhadap seseorang, mana-mana orang yang berada di premis UNIMAS secara sah atau tidak sah.

2. Tafsiran

Dalam tatacara ini melainkan jika kandungan ayatnya menghendaki makna yang lain “Dasar Menangani Gangguan Seksual UNIMAS” ertinya Dasar Universiti Tentang Gangguan Seksual yang diterima pakai oleh UNIMAS sebagai asas dalam menangani gangguan seksual di UNIMAS;

“Jawatankuasa Teras Tentang Gangguan Seksual” ertinya jawatankuasa yang ditubuhkan di bawah Bahagian II Tatacara ini;

“Jawatankuasa Mediasi” ertinya jawatankuasa yang ditubuhkan di bawah Bahagian IV Tatacara ini;

“Kaunselor” [bagi tujuan Dasar Menangani Gangguan Seksual UNIMAS] ertinya seorang yang bertindak secara profesional menawarkan khidmat kaunseling, termasuklah kaunselor berdaftar yang diberi bidang kuasa dan tanggungjawab menawarkan khidmat kaunseling; ahli akademik yang, walaupun bukan kaunselor berdaftar, mempunyai kelayakan dan latihan yang setara dengan kelayakan dan latihan yang diterima oleh seorang kaunselor berdaftar (termasuklah tetapi tidak terhad kepada ahli akademik yang berkelayakan dan terlatih dalam bidang Psikiatri, Psikologi dan Kerja Sosial);

“Kerahsiaan” ertinya prinsip etika yang mesti dipatuhi oleh seseorang pemberi khidmat, berkaitan penggunaan maklumat yang diperolehi daripada kliennya. Untuk tujuan Tatacara ini, prinsip kerahsiaan diamalkan dengan memastikan sesuatu maklumat yang diperolehi oleh seorang pegawai universiti daripada seorang mangsa gangguan seksual atau melalui proses-proses penyelesaian yang terkandung dalam Tatacara ini, tidak dikongsi dengan pihak ketiga kecuali jika pihak ketiga tersebut mempunyai autoriti, melalui undang-undang, untuk mempunyai akses kepada maklumat tersebut. Dalam keadaan sedemikian, perkongsian maklumat mestilah dibuat dengan pengetahuan klien dan berdasarkan ‘keperluan-untuk-tahu’ (*need-to-know basis*) sahaja;

“JawatankuasaTatatertib Universiti” ertinya Jawatankuasa Tatatertib Universiti yang mempunyai bidang kuasa dan bertanggungjawab mengambil tindakan tatatertib dan mengenakan hukuman tatatertib sebagaimana mengikut peruntukan peraturan-peraturan di bawah Akta Badan-Badan Berkanun (Tatatertib dan Surcaj) Akta 2000 (Akta 605);

“Kesalahan Tatatertib” ertinya pelanggaran mana-mana peruntukan tatakelakuan yang ditetapkan dalam peraturan-peraturan dan termasuklah apa-apa perbuatan atau peninggalan yang berkenaan dengannya tindakan tatatertib boleh diambil di bawah Akta 605;

“Mediasi” ertinya satu proses penyelesaian konflik melalui ‘rundingan yang dibantu’ (*assisted/ facilitated negotiation*) yang bertujuan mencapai sesuatu persetujuan atau perjanjian;

“Mediator” untuk tujuan Tatacara ini, ertinya seorang ahli Jawatankuasa Mediasi yang dilantik oleh Naib Canselor untuk mengendalikan kes gangguan seksual pada sesuatu masa;

“Prosedur Kilanan” ertinya prosedur penyelesaian kes berasaskan prosedur kes tatatertib sedia ada di UNIMAS tetapi mengambil kira situasi spesifik dalam isu gangguan seksual;

“Siasatan dalaman gangguan seksual” ertinya proses yang berasaskan siasatan dalaman yang biasa dilakukan untuk kes tatatertib tetapi untuk tujuan Tatacara ini, siasatan yang memfokus dan mengambil kira isu spesifik dalam kes gangguan seksual;

“Unit Undang-Undang” ertinya Unit Undang-Undang di bawah Pejabat Pendaftar, UNIMAS; dan

“UNIMAS” merujuk kepada Universiti Malaysia Sarawak.

BAHAGIAN II

JAWATANKUASA TERAS TENTANG GANGGUAN SEKSUAL

3. Penubuhan Jawatankuasa Teras

Dengan ini ditubuhkan suatu jawatankuasa yang hendaklah dikenali sebagai “Jawatankuasa Teras Tentang Gangguan Seksual” atau dengan singkatan “Jawatankuasa Teras”.

4. Ahli-ahli Jawatankuasa Teras

- 5.1 Ahli-ahli Jawatankuasa Teras hendaklah dilantik oleh Naib Canselor di kalangan pegawai universiti.
- 5.2 Seseorang yang dilantik sebagai ahli Jawatankuasa Teras hendaklah memegang jawatan selama tempoh dua (2) tahun bagi setiap pelantikan. Ahli yang telah tamat tempoh keahliannya bolehlah dilantik semula oleh Naib Canselor.

5. Fungsi Jawatankuasa Teras

Fungsi Jawatankuasa Teras ialah –

- a) Menerima aduan kes gangguan seksual daripada pengadu.
- b) Membantu pengadu mendapatkan rawatan perubatan atau khidmat kaunseling akibat daripada gangguan seksual yang dialaminya (jika perlu).
- c) Menerangkan pilihan-pilihan prosedur yang boleh diambil oleh pengadu dalam menangani kes.
- d) Merujuk kes kepada proses Mediasi jika pengadu memilih proses ini.
- e) Merujuk kes kepada Prosedur Kilanan jika pengadu memilih proses ini.
- f) Menguruskan rekod aduan gangguan seksual.
- g) Memberi penerangan dan taklimat daripada semasa ke semasa kepada Jawatankuasa Tatatertib Universiti tentang isu-isu dalam kes gangguan seksual.
- h) Memberi penerangan dan taklimat daripada semasa ke semasa kepada kakitangan Universiti tentang isu-isu dalam kes gangguan seksual.
- i) Berusaha memastikan prinsip kerahsiaan yang tinggi diamalkan apabila menerima kes gangguan seksual.
- j) Memberi penerangan dan taklimat tentang proses penyelesaian kes gangguan seksual kepada warga kampus.
- k) Menjalankan aktiviti-aktiviti lain yang berkaitan dengan usaha menangani gangguan seksual di universiti.

BAHAGIAN III

PROSEDUR KILANAN

6. Akses kepada Prosedur Kilanan

- 6.1 Seorang pengadu mestilah mempunyai akses kepada Prosedur Kilanan dengan syarat dia tidak, pada masa yang sama, mengakses atau sedang mengikuti proses mediasi.

- 6.2 Seorang pengadu boleh mendapat akses ke Prosedur Kilanan secara terus dengan membuat representasi kepada Unit Undang-Undang UNIMAS.
- 6.3 Jawatankuasa Teras Gangguan Seksual, Jawatankuasa Mediasi atau mana-mana pegawai universiti boleh membuat representasi kepada Prosedur Kilanan bagi pihak pengadu hanya dengan persetujuan pengadu tersebut.

7. Proses dalam Prosedur Kilanan

- 7.1 Untuk tujuan Tatacara ini, Unit Undang-Undang ialah jabatan yang bertanggungjawab menerima representasi untuk mengakses Prosedur Kilanan kes gangguan seksual.
- 7.2 Selepas menerima representasi berkaitan kes gangguan seksual, Unit Undang-Undang mestilah menjalankan siasatan mengikut prosedur siasatan dalaman yang telah ditetapkan oleh peraturan-peraturan tempat kerja atau peraturan-peraturan lain yang berkaitan.
- 7.3 Unit Undang-Undang hendaklah menyediakan satu laporan hasil siasatan dalaman setelah siasatan itu selesai dan menyerahkan laporan tersebut kepada Jawatankuasa Tatatertib UNIMAS.
- 7.4 Setelah mendapat hasil laporan siasatan dalaman kes gangguan seksual, Jawatankuasa Tatatertib Universiti hendaklah menjalankan proses pendengaran kes untuk menentukan sama ada kes dibuktikan, mengikut peraturan-peraturan proses Jawatankuasa Tatatertib UNIMAS yang telah ditetapkan.
- 7.5 Jika kes dapat dibuktikan, Jawatankuasa Tatatertib UNIMAS hendaklah menentukan bentuk hukuman terhadap pengganggu mengikut bidang kuasa yang telah ditetapkan kepadanya.
- 7.6 Selepas Jawatankuasa Tatatertib UNIMAS menetapkan kadar hukuman, pihak universiti dengan bantuan Unit Undang-Undang dan jabatan-jabatan lain yang berkenaan, mestilah menguatkuasakan hukuman tersebut terhadap pengganggu yang didapati bersalah.
- 7.7 Jika kes tidak dibuktikan, pihak universiti mestilah membatalkan semua bentuk penggantungan yang berkaitan dengan kerja orang yang dituduh

sebagai pengganggu dan membenarkan orang itu untuk bekerja sepertimana sebelum penggantungan itu dibuat.

- 7.8 UNIMAS tidak boleh dikenakan tindakan undang-undang atas apa-apa jua keputusannya memerintahkan penggantungan berkaitan kerja terhadap orang yang dituduh sebagai pengganggu sementara menunggu keputusan kes gangguan seksual yang berkaitan, melainkan jika dibuktikan keputusan tersebut dibuat dengan niat tidak baik.
- 7.9 Proses dalam Prosedur Kilanan ini hendaklah mengikut peraturan-peraturan yang termaktub di bawah Akta 605.
-

BAHAGIAN IV

JAWATANKUASA MEDIASI

8. Penubuhan Jawatankuasa Mediasi

Dengan ini ditubuhkan suatu jawatankuasa yang hendaklah dikenali sebagai "Jawatankuasa Mediasi" (JK Mediasi).

9. Fungsi Jawatankuasa Mediasi

Fungsi Jawatankuasa Mediasi ialah –

- a) Mengendalikan kes gangguan seksual yang dirujuk kepadanya menggunakan proses mediasi.
- b) Merujuk kes kepada Prosedur Kilanan atas permintaan pengadu, jika persetujuan atau perjanjian melalui mediasi tidak dapat dicapai.
- c) Bersama-sama Unit Perundangan dalam membantu pengadu dan pengganggu mendraf perjanjian yang dipersetujui melalui proses mediasi.
- d) Memantau pematuhan perjanjian yang ditandatangani melalui proses mediasi.
- e) Membincangkan dan mengusahakan dari semasa ke semasa, penambahbaikan proses mediasi untuk tujuan menangani kes gangguan seksual di kampus.

10. Ahli-ahli JK Mediasi

- 10.1 Ahli-ahli Jawatankuasa Mediasi hendaklah mestilah dilantik oleh Naib Canselor di kalangan pegawai universiti dengan mengambil kira bahawa pegawai tersebut menunjukkan kefahaman yang substantif tentang isu gangguan seksual.
- 10.2 Naib Canselor mestilah melantik seorang daripada Ahli Jawatankuasa Mediasi untuk bertindak sebagai Pengerusi Jawatankuasa Mediasi. Pengerusi Jawatankuasa Mediasi, dengan persetujuan Ahli-ahli

Jawatankuasa Mediasi yang lain boleh menentukan peraturan-peraturan terperinci perjalanan proses mediasi dan pentadbiran Jawatankuasa Mediasi asalkan tidak bertentangan dengan peruntukan Tatacara ini terutama dalam hal berkaitan fungsi dan bidang kuasa Jawatankuasa Mediasi.

- 10.3 Seseorang yang dilantik sebagai ahli Jawatankuasa Teras hendaklah memegang jawatan selama tempoh dua (2) tahun. Ahli yang telah tamat tempoh keahliannya bolehlah dilantik semula oleh Naib Canselor.

11. Akses kepada Proses Mediasi

- 11.1 Seseorang pengadu mestilah mempunyai akses kepada proses mediasi.
- 11.2 Seseorang pengadu boleh mendapat akses kepada proses mediasi secara terus dengan menghubungi Jawatankuasa Mediasi atau mengaksesnya melalui Jawatankuasa Teras.
- 11.3 Seseorang pengadu yang memilih proses mediasi tidak boleh menggunakan Prosedur Kilanan sehinggalah persetujuan atau perjanjian tidak dapat dicapai melalui proses mediasi.

12. Proses Mediasi

- 12.1 Proses mediasi untuk kes gangguan seksual mestilah, sejauh mana yang boleh, mengikut prinsip dan amalan lazim dalam proses mediasi profesional.
- 12.2 Ahli Jawatankuasa Mediasi mestilah memastikan prinsip kerahsiaan yang tinggi diamalkan dalam proses mediasi pada setiap masa.
- 12.3 Apabila menerima aduan gangguan seksual dan pengadu bersetuju mengikuti proses gangguan seksual, Pengerusi Jawatankuasa Mediasi hendaklah melantik seorang ahli Jawatankuasa Mediasi sebagai mediator.
- 12.4 Hanya seorang ahli Jawatankuasa Mediasi yang akan bertindak sebagai mediator untuk sesuatu kes.
- 12.5 Apabila dilantik, seorang mediator mestilah memanggil pengganggu bagi mendapatkan persetujuannya untuk terlibat dalam proses mediasi.
- 12.6 Jika pengganggu tidak bersetuju mengikuti proses mediasi, mediator mestilah menyampaikan keputusan itu kepada mangsa dan menerangkan tentang akses ke Prosedur Kilanan kepada pengadu.
- 12.7 Jika pengganggu bersetuju mengikuti prosedur mediasi, mediator mestilah meneruskan proses mediasi.